

servém de nostre padrí dolgos anyorivols recorts. Tots respectém sa magestuosa memoria, los que ja no 'n tenim, per disort.

Miréusel!.... La barretina de color de brisa, plegada sobre l' aurella dreta, afeitat de cara, sols ab polseras, la camisa de llí ab coll á la marinera, sense planxar, corbatí de seda negra, trajo de vellut d' igual color, mitjons de cotó blanchs ó de color de plom, espar denyas de set toms y lo corresponent gayato de boix ó cervera á la má dreta envers nesaltres vé á pas tardá, tal qual és en sa fatxada exterior, diríam, vestit de cada día, sensa afectació ab aquella sencillesa casolana, ni envejat ni envejós:

Miréusel ara vestit d' estat.... la barretina és d' igual color, més nova, flamán, lo trajo de panyo de Tarrasa, ab l' ermilla de tapissaria de seda floreijada ó bé de pelfa, las botas baixas de consohetut, lo gayato de fusta escullida y lo demás ab pocas diferencias igual, més á l' hivern ab lo tradicional gambeto y la pipa encesa. Aixó és tot son luxol...

Sentat allí la llar, en aquell puesto sagrat del escó, seti que may ningú intenta regateixarli, perquè és sa llegítima herencia que tan sols á sa mort lo qui vé detrás seu asolirá. Allí sa veu ressona com una professió, comptant sons recorts de joventut, vicissituds de familia, festas, firas, collita, frets, sequías, corrandas, rondallas, quientos, guineyas.... allí, en una paraula, desplega tot lo fil de sa memoria descapdellantlo y tornantlo á capdellar cent voltas, per tornarho á fer altres tantas. Allí está en son tipich lloch; allí ens sembla l' imatge de la tradició que compta los recorts de la vel lúria trasmetentlos á novas nissagas.

De quan en quan, se treu lo llibret de paper d' arrós (aixó quan no fuma ab pipa, que sol és á las festas), n' arrenca un full y se l' encasta al llavi de baix, treu la petaca, abaca tabaco al palmell de la má, lo refrega, fá lo cigarret cargolantlo ab l' ajuda d' un gavatet de manech de banya y encenent un misto d' esca lo cala pipant ab tota calma y magestat, com donan audiencia ho fá lo mes gran diplomátich. Llavors crida tots sos nets s' els puja

als genolls fent la diligencia, ó be els entreté fentlos magarrufas.

Dintre lo concert de la familia éll representa el caixer; éll té la bossa, l' hereu la procura y ma's de caps. Es lo conceller honorari, rés se fa sens sa consulta y parer. Es lo protector dels nets. S' els estima com á propis fills, per aixó veureu que venint malt temps tots se redossan á son volt. Com que 'ls desimula fins sons defectes y per ells demana perdó á sons pares en sas faltas, la canalla ho coneixen y s' emprevallen.

De jove había sigut gran cassador. Prou se 'n recordan las perdiús, prou s' en recorda éll que se li van posar al pit junt ab los anys. Perxó té atacs d' asma. Las planas de Segarra encara lo fan dalir al recort de fetxas passadas, de companys ja morts.

També fou gran ballador de ball de plasa. Prou s' en recorda de la copla del Corneli, prou del Pau de la Ferrarona, prou dels per éll moderns Fabets y Tremendos del plá de marina. Pregunteuli per tot que de tot vos donará compta.

Quant lo veuréu trist, és quan pensa ab sos llarchs anys.... Llavors sentireu que murmurá á solas....— Ara si que veig qu' auré de marxar.... Ja quedo, casi sol, dels del meu temps!.... Perxó la vellesa 's fá trista!.... Ja he complert al mon ma tasca!....—

Realment, lector meus, aquest tipo sincer de las nostras llars catalanas qu' en perfil y abocetat vos acabo de presentar, vá essent cada día mes raro. En quedan avuy pochs exemplars. La mort vá enduentseus y 'ls avis que pujan los vents de modernar els donan un altre modo de ser, un' altre fisomia, un' altre ayre menos casolá, mes disfressat, que fá perdre nostre personalitat, lo calor típich de la llar catalana, aquest temple sagrat de la familia.

Peixó devant d' aquesta figura venerada hem cregut dedicarli un débil recor d' anyoransa. Aixó lo qu' entre curs anys sol en quedarà!.... Esclaméu, puig, ab nosaltres.... Es llastima!... Tots s' en ván!....

EMILI PASCUAL AMIGÓ.

Torre Blanca (Bruch) 1897.